

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 2P/38/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200481
Dátum vydania rozhodnutia: 03. 04. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Sroková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200481.2

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o mal. V. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. F. XXX/XX, XXX XX H., t. č. R. XXX/XX, A., zastúpený kolíznym opatrovníkom Obcou Plaveč, dieťa rodičov: otca - M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, A. a matky - W. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. F. XXX/XX, H. a otca na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Súd na p o m í n a otca mal. dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX A., ktorému bolo maloleté dieťa V. Y., nar. XX.X.XXXX zverený do osobnej starostlivosti z dôvodu, že svojím správaním ohrozuje jeho riadnu výchovu.

II. Súd u k l a d á otcovi mal. dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX, povinnosť informovať Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa a Okresný súd Stará Ľubovňa, a to do 3 dní od vykonateľnosti tohto rozhodnutia o spôsobe a forme zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloletého V. Y., nar. XX.X.XXXX počas jeho výkonu práce mimo domova a tiež o tom, akým spôsobom a ktorou osobou zabezpečí riadnu starostlivosť o maloletého V. Y., nar. XX.X.XXXX počas jeho výkonu práce mimo domova.

III. Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Navrhovateľ ÚPSVaR Stará Ľubovňa sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 30.3.2020 domáhal, aby súd napomenul otca mal. dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, A., ktorému bolo maloleté dieťa - V. Y. zverený do osobnej starostlivosti z dôvodu, že svojím správaním ohrozuje jeho riadnu výchovu a zároveň žiadal, aby súd uložil otcovi mal. dieťaťa V. M. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XXX/XX, A. informovať súd, a to do 3 dní od vydania tohto rozhodnutia o spôsobe a forme zabezpečenia osobnej starostlivosti o maloletého V. počas jeho výkonu práce mimo domova a akým spôsobom a ktorou osobou zabezpečí riadnu starostlivosť o maloletého V..

2. Návrh na vydanie neodkladného opatrenia odôvodnil tým, že od mája 2013 vedie Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately spisovú dokumentáciu mal. detí Y.. Dôvodom bolo rozvodové konanie a úprava výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Mal. V. je súdnym rozhodnutím sp. zn. 4P/177/2015 zverený do osobnej starostlivosti otca M. Y. a jeho sestra W. je zverená do osobnej starostlivosti matky W. Y.. Otec je na výsluhovom dôchodku a podľa jeho tvrdení mal pozastavenú rakúsku živnosť.

Úrad zistil, že od augusta 2019 aj napriek jeho tvrdeniam o opaku, začal otec mal. V. opäť pracovať v Rakúsku. Túto skutočnosť napokon potvrdil aj na súdnom pojednávaní vo veci dlžného výživného sp. zn. 4P/82/2018 a otec to uviedol aj pri osobnom pohovore na tunajšom úrade, z čoho sú vyhotovené úradné záznamy. Otec maloletého V. odchádza z domu za prácou do zahraničia t.j. v predpokladanom počte 14 -

21 dní v mesiaci. V čase jeho neprítomnosti je mal. V. sám v byte, zabezpečuje si sám všetky nevyhnutné životné potreby, nemá osobu, ktorá by na neho dohliadala, osobne mu pomáhala a podporovala ho. Napriek opakovaným pohovorom s otcom mal. dieťaťa a výzvam zo strany UPSVaR Stará Ľubovňa, otec neposkytol dostatočné záruky zdravého rodinného prostredia, v ktorom by bol garantovaný zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin maloletého V., neoznačil plnoletú osobu, ktorá by na mal. V. dohliadala v čase jeho neprítomnosti a zabezpečila mu bezpečie a ochranu. Vo svojich vyjadreniach sa odvoláva na to, že mal. V. bol zverený do jeho osobnej starostlivosti a on je zodpovedný za výchovu mal. V., a to aj v čase keď je v práci v Rakúsku, tiež na to, že počas jeho neprítomnosti má mal. V. zabezpečené všetko, čo potrebuje. Rodičovské práva a povinnosti sú zodpovednosti, povinnosti a práva rodičov na ochranu a podporu osobných a majetkových práv, ako aj záujmu dieťaťa. Rodičia sú povinní poskytovať rodičovskú starostlivosť v súlade s vývojovými potrebami a schopnosťami dieťaťa. Úroveň starostlivosti o dieťa podľa § 28 ods. 1 písm. a) Zákona o rodine je braná v kontexte sústavnej a dôslednej starostlivosti o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin maloletého dieťaťa. Smerovať má k blahu dieťaťa, čo vo všeobecnosti zahŕňa základné materiálne, telesné, vzdelávacie a emocionálne potreby. Vzhľadom na vyššie uvedené, vzhľadom na skutočnosť, že mal. dieťa počas dní osobnej neprítomnosti otca nemá zabezpečenú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývin, pretože počas uvedeného obdobia ostáva sám v byte a niet osoby, ktorá by mala zabezpečiť pomoc a podporu maloletému dieťaťu a dbať na jeho zdravý fyzický a psychický vývin, navrhovateľ je toho názoru, že je nutné uložiť otcovi mal. dieťaťa výchovné opatrenie, a to napomenutie podľa § 37 zákona o rodine. Uložené výchovné opatrenie má plniť preventívnu a ochrannú funkciu spočívajúcu v navrátení riadneho výchovného prostredia do narušeného vzťahu a má predchádzať akýmkoľvek nutným zásahom do výkonu rodičovských práv a povinností. (pozastavenie, obmedzenie, pozbavenie, po ktorých by mal súd siahnuť až v prípade, ak uložené výchovné opatrenie nevedlo k náprave.) Poukázal aj na to, že napomenutie je jednorazové výchovné opatrenie, ktoré je najmiernejším opatrením podľa § 37 Zákona o rodine, ukladaným v prípade nedostatkov menšieho charakteru, kedy možno očakávať, že napomenutie môže viesť k náprave. Tiež poukázal na dlhú dobu, ktorá by prešla do doby právoplatnosti rozsudku vo veci samej. V záujme maloletého dieťaťa je dosiahnuť zmenu v čo najkratšom čase. Dôvodom je predísť aj prípadnej ujme na živote a zdraví maloletého dieťaťa V. a zabezpečiť, aby prostredie, v ktorom vyrastá a žije, bolo bezpečné a zaručovalo mu zdravý psychický, fyzický a sociálny vývin. Je preto nevyhnutné rozhodnúť neodkladným opatrením, a to napomenúť otca mal. dieťaťa o nevhodnosti jeho správania a o skutočnosti, že svojím správaním ohrozuje jeho riadnu výchovu. Do doby rozhodnutia vo veci samej by na strane dieťaťa bez dôslednej starostlivosti mohlo dôjsť k situáciám, ktoré by mohli ohroziť zdravý psychický a fyzický vývin dieťaťa.

3. Uznesením tunajšieho súdu č. k. 2P/38/2020-17 zo dňa 1.4.2020 súd ustanovil mal. dieťaťu kolízneho opatrovníka Obec Plaveč.

4. Súd sa oboznámil s doloženými listinnými dôkazmi, a to s rodným listom maloletého dieťaťa, úradným záznamom Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa zo dňa 28.10.2019, 19.12.2019 a 2.3.2020.

5. Súd lustráciou v súdnom registri zistil, že rozsudkom tunajšieho súdu č.k. 4P/177/2015-442 zo dňa 14.12.2017 súd zveril mal. V. Y., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom D. F. XXX/XX, H. do osobnej starostlivosti otca mal. dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XXX/XX, A., ktorý ho bude zastupovať a spravovať jeho majetok, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku. Styk matky mal. dieťaťa W. Y. s mal. V. Y. neupravil a zároveň zaviazal matku mal. dieťaťa W. Y., nar. XX.X.XXXX povinnosťou platiť výživné na mal. V. Y., nar. XX.X.XXXX vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15-tého dňa v mesiaci počnúc dňom 26.7.2017 k rukám otca mal. dieťaťa M. Y., nar. XX.XX.XXXX. Pod sp. zn. 4P/82/2018 sa vedie konanie o zaplatenie dlžného výživného. Konanie nie je doposiaľ právoplatne skončené. Súd z obsahu súdneho spisu sp. zn. 4P/82/2018 mal preukázané, že otec mal. dieťaťa M. Y. pracuje na základe živnostenského oprávnenia v Rakúsku ako opatrovateľ od 30.8.2019, napokon túto skutočnosť otec mal. dieťaťa na pojednávaní dňa 15.11.2019 vo veci zaplatenia dlžného výživného sám potvrdil a uviedol súdu, že do Rakúska chodí na dvojtýždňové turnusy. Na opakovaných pohovoroch realizovaných Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa otec mal. dieťaťa neoznačil osobu, ktorá by mala na mal. V. dohliadať v čase jeho neprítomnosti.

6. Podľa § 324 Civilného sporového poriadku /CSP/ pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Na konanie o návrhu na nariadenie

neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

7. Podľa § 326 CSP v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

8. Podľa § 327 CSP a návrh na nariadenie neodkladného opatrenia neobsahuje predpísané náležitosti alebo je nezrozumiteľný, alebo neurčitý, súd taký návrh odmietne, ak ide o také vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní; ustanovenia o odstraňovaní väd podania sa nepoužijú.

9. Podľa § 328 ods. 1 CSP ak súd nepostupoval podľa § 327, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

10. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

11. Podľa § 336 ods. 1 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

12. Podľa § 9 Civilného mimosporového poriadku /CMP/, ak to okolnosti vyžadujú, môže súd rozhodnúť, že ten, kto nemá spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, musí byť v konaní zastúpený svojím zákonným zástupcom alebo procesným opatrovníkom, aj keď ide o vec, v ktorej by mohol konať samostatne.

13. V čl. 24 Charty základných práv Európskej únie je zakotvené, že pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

14. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

15. Podľa § 28 ods. 2 Zákona o rodine, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 37 ods. 2 Zákona o rodine ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

17. Podľa § 37 ods. 4, písm. b) Zákona o rodine, na zabezpečenie účelu výchovného opatrenia alebo na zabezpečenie úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa počas výkonu výchovného

opatrenia podľa odseku 2 alebo podľa odseku 3 súd môže rodičom dieťaťa, osobám, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľom alebo poručníkovi, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, uložiť inú povinnosť.

18. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Inštitút neodkladných opatrení v porovnaní s doterajšou úpravou opustil charakter predbežnosti poskytnutej ochrany a po nariadení neodkladného opatrenia nemusí vždy nasledovať konanie vo veci samej. To však nevylučuje ani to, že ochrana bude poskytnutá len na obmedzený čas a pred začatím konania vo veci samej. Jeho nariadenie je však možné v ktoromkoľvek štádiu konania. Súd môže nariadiť aj také neodkladné opatrenie, ktorého obsah je totožný s výrokom vo veci samej. Z návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť zrejmé podmienky dôvodnosti nároku, opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Súd má pri svojej činnosti dbať na to, aby boli predovšetkým chránené záujmy mal. dieťaťa a nesmie záujmy rodičov uprednostniť pred záujmami mal. dieťaťa. Podľa názoru súdu za súčasných podmienok po preskúmaní podaného návrhu a listinných dôkazov dospel k záveru, že v danom prípade je podaný návrh na vydanie neodkladného opatrenia dôvodný. Otec mal. dieťaťa ako zákonný zástupca mal. dieťaťa a osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do osobnej starostlivosti je povinný zabezpečiť maloletému dieťaťu sústavnú a dôslednú starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa. Otec mal. dieťaťa ohrozuje riadnu výchovu mal. dieťaťa, keď vycestovaním do zahraničia za prácou ponecháva maloleté dieťa samotné v domácnosti. Za takejto situácie vyvstáva nevyhnutnosť uvedomiť si rodičovskú zodpovednosť za vývoj maloletého dieťaťa, pretože mal. dieťa pre svoj zdravý psychický a fyzický vývoj potrebuje prítomnosť rodiča, nakoľko ponechanie maloletého dieťa v domácnosti bez rodiča má spravidla nepriaznivé následky na psychiku dieťaťa a navyše dieťa má právo na starostlivosť zo strany rodičov. Súd poukazuje aj na skutočnosť, že mal. dieťa sa nachádza vo veku adolescenta, kedy je výchova a vplyv rodiča na dieťa mimoriadne dôležitá. Na formovanie detskej psychiky od najranejšieho veku má podstatný vplyv predovšetkým rodina.

20. Súd sa stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi uvedenými v návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Starej Ľubovni na nariadenie neodkladného opatrenia. Bola osvedčená naliehavosť a bezodkladnosť potreby nariadenia tohto neodkladného opatrenia.

21. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dňa odo dňa jeho doručenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého odvolanie smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 1 zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva, a) v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú.

Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona ustanovenie § 1 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní, v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.